

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2019 r.

Sąd Rejonowy w Kędzierzynie - Koźlu Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący: SSR Marcin Rogóż

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Anna Chudzik

po rozpoznaniu w dniu 21 stycznia 2019 r. w Kędzierzynie - Koźlu

na rozprawie

sprawy z wniosku **D. M. (1)**

z udziałem **V. M.**

o podział majątku wspólnego

postanawia:

1. ustalić, że w skład majątku wspólnego wnioskodawcy D. M. (1) i uczestniczki postępowania V. M. wchodzi:

a) udział w wysokości 1/2 części w prawie własności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...), obręb L., o powierzchni 0,1410 ha, dla której Sąd Rejonowy w Kędzierzynie - Koźlu księgę wieczystą nr (...), o wartości 165.500,00 zł;

b) prawo własności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...), obręb L., o powierzchni 0,2553 ha, dla której Sąd Rejonowy w Kędzierzynie - Koźlu księgę wieczystą nr (...), o wartości 20.000,00 zł;

c) wierzytelność z tytułu sprzedaży echosondy marki L. w kwocie 1.500,00 zł;

d) wierzytelność z tytułu sprzedaży silnika zaburtowego marki S. (...) w kwocie 1.500,00 zł;

o łącznej wartości 188.500,00 zł.

2. ustalić, że udziały stron w majątku wspólnym są równe;

3. ustalić, że:

a) nakłady z majątku wspólnego na majątek osobisty wnioskodawcy wynoszą 14.500,00 zł;

b) nakłady z majątku osobistego wnioskodawcy na majątek wspólny wynoszą 9.415,66 zł;

c) nakłady z majątku osobistego uczestniczki postępowania na majątek wspólny wynoszą 62.000,00 zł;

4. dokonać podziału majątku wspólnego w ten sposób, że na wyłączną własność wnioskodawcy D. M. (1) przyznać wierzytelności opisane w punkcie 1 lit. c-d) sentencji, a na wyłączną własność uczestniczki postępowania V. M. przyznać prawo własności nieruchomości opisanych w punkcie 1 lit. a-b) sentencji,

5. zasądzić od uczestniczki postępowania V. M. rzecz wnioskodawcy D. M. (1), tytułem dopłaty do wyrównania wartości udziałów w majątku wspólnym oraz rozliczenia z tytułu nakładów poniesionych z majątku wspólnego na majątek osobisty wnioskodawcy, z majątku osobistego wnioskodawcy na majątek wspólny oraz z majątku osobistego uczestniczki postępowania na majątek wspólny kwotę 57.707,83 zł, płatną w terminie 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, w przypadku uchybienia płatności w terminie;
6. ustalić, że wnioskodawca i uczestniczka postępowania ponoszą koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie;
7. nakazać wnioskodawcy, aby uiścił na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kędzierzynie - Koźlu kwotę 1.250,64 zł tytułem niepokrytych kosztów sądowych;
8. nakazać uczestniczce postępowania, aby uiściła na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kędzierzynie - Koźlu kwotę 1.250,63 zł tytułem niepokrytych kosztów sądowych;
9. zasądzić od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Kędzierzynie - Koźlu na rzecz adwokata M. S. kwotę 4.428,00 zł (w tym VAT 828,00 zł) tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu.

I Ns 29/17

UZASADNIENIE

D. M. (1) wniósł dnia 16.01.2017 r. o dokonanie podziału majątku wspólnego jego i uczestniczki postępowania V. M., obejmującego: a) prawo własności nieruchomości zabudowanej stanowiącej działkę gruntową nr (...), obręb L. dla której Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu Wydział Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę numer (...), b) prawo własności działki gruntowej nr (...) obręb L. dla której Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu, Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę numer (...), c) spłatę kredytu gotówkowego w okresie od listopada 2014 r. do października 2015 r. d) remont domu przy ul. (...) w K.. Składając propozycję podziału wniósł o przyznanie mu składników majątku wymienionych w podpunktach a)-d). Wartość wyżej wymienionych składników majątku została wyceniona w sposób następujący: wartość domu – 500 000 zł, wartość działki - 20 000 zł, spłata kredytu – 6000 zł, remont domu – 100 000 zł. Dodatkowo wniósł o zasądzenie od uczestniczki postępowania na jego rzecz dopłaty w kwocie 200 000 zł tytułem wyrównania wartości jego udziału w majątku wspólnym oraz o zasądzenie od V. M. kosztów postępowania według norm przepisanych. Uzasadniając swoje stanowisko wskazał, że związek małżeński stron został rozwiązany przez rozwód na mocy wyroku z dnia 08.05.2015 r. Wnioskodawca przez cały czas trwania małżeństwa był głównym utrzymującym rodzinę. Obecnie D. M. (1) nie zamieszkuje w ich wspólnym domu, wyprowadził się z niego. Jak twierdził, strony nie zawierały w czasie trwania małżeństwa jakichkolwiek umów majątkowych, a udziały małżonków w majątku wspólnym są równe.

W odpowiedzi na wniosek uczestniczka postępowania V. M. przyznała, że składnikiem podlegającym podziałowi jest nieruchomość zabudowana opisana we wniosku, kwestionując natomiast jej wartość, którą powinien ocenić biegły. Ponadto, uczestniczka postępowania domagała się sprzedaży działki rolnej o powierzchni 0,25 ha oraz podzielenia się pieniędzmi po połowie. Wskazała, że kwota 6000 zł, której domaga się wnioskodawca, stanowi kredyt, jaki D. M. (1) pobrał na zakup samochodu marki V.. Obecnie samochód ten jest użytkowany przez matkę wnioskodawcy. Nadto dodała, że samochód marki V. oraz samochód marki B., łódź motorowa, kino domowe, pralka automatyczna, sonda do łodzi, sprzęt wędkarski były zakupione w trakcie trwania małżeństwa, a zostały zabrane przez wnioskodawcę w 2014 r. Uczestniczka oceniła wartość powyższych składników na kwotę 100 000 zł.

Postanowieniem z dnia 02.03.2017 r. tutejszy Sąd ustanowił dla uczestniczki V. M. adwokata z urzędu.

Pismem procesowym z dnia 20.04.2017 r. wnioskodawca reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika wniósł o ustalenie, że w skład majątku wspólnego małżonków wchodzi udział w wysokości 1/2 w prawie własności

nieruchomości zabudowanej stanowiącej działkę gruntową nr (...), obręb L. dla której Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu, Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę numer (...) o wartości 250 000 zł, prawo własności działki gruntowej nr (...) obręb L. dla której Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu prowadzi księgę wieczystą numer (...) o wartości 20 000 zł. Nadto wniósł o dokonanie podziału majątku stron poprzez przyznanie na wyłączną własność uczestniczki postępowania wyżej wymienionych składników majątku oraz zasądzenia na rzecz wnioskodawcy spłaty. Dodatkowo wniósł o ustalenie, że wnioskodawca D. M. (1) w okresie pomiędzy ustaniem ustroju wspólności majątkowej stron, a dniem złożenia wniosku w przedmiotowej sprawie dokonał nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny stron w kwocie 13 110 zł poprzez spłatę wspólnego zobowiązania stron – zaciągniętego w trakcie remontu domu kredytu w Banku (...) i stosowne rozliczenie nakładów poprzez zasądzenie na rzecz wnioskodawcy od V. M. kwoty 6 555,05 zł. Wnioskodawca przyznał, że udział w nieruchomości zabudowanej został w części nabyty ze środków pieniężnych pochodzących ze sprzedaży mieszkania stanowiącego wyłączną własność uczestniczki postępowania, w części również z kredytu i środków przekazanych przez rodziców wnioskodawcy. Wskazał, że od chwili zamieszkania dom przeszedł gruntowny remont. Wymienione zostały instalacje, okna drzwi. Zdecydowana większość środków na zwiększenie wartości domu pochodziła z majątku wspólnego małżonków. D. M. (1) podniósł, że samochód marki V. (...) został sprzedany jego matce przed rozwodem za kwotę 5 000 zł, a samochód marki B. nie stanowił nigdy własności stron. (...) motorowa została zbyta przez wnioskodawcę przed rozwodem z uwagi na liczne uszkodzenia kadłuba za cenę 2 000 zł.

Pismem procesowym z dnia 15.05.2017 r. uczestniczka postępowania piórem reprezentującego ją w sprawie profesjonalnego pełnomocnika, potwierdziła, że w skład majątku wspólnego stron wchodzi: prawo własności nieruchomości zabudowanej oraz prawo własności działki gruntowej, jednak wartość udziału wynosi 200 000 zł. Nadto podała wartość pozostałych składników majątku: łódź motorowodna o łącznej wartości 50 000 zł, sonda do łowienia ryb marki L. o wartości 6 000 zł, sprzęt wędkarski w postaci 6 wędek o wartości 10 000 zł, siedzisko wędkarskie – 1 000 zł, samochód osobowy marki V. (...) – 5 000 zł, samochód osobowy marki B. – 15 000 zł, pralka automatyczna – 1 500 zł, zestaw kina domowego marki P. – 3 000 zł. V. M. wniosła o przyznanie jej prawa własności nieruchomości zabudowanej oraz prawa własności działki gruntowej, natomiast pozostałych składników majątkowych na rzecz wnioskodawcy, bez obowiązku spłat. Nadto wniosła o rozliczenie nakładów z jej majątku osobistego na majątek wspólny w kwocie 62 000 zł.

Na rozprawie dnia 21.01.2019 r. uczestniczka wyraziła wolę przejęcia na własność nieruchomości niezabudowanej za cenę 20 000 zł.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

D. M. (1) i V. M. wstąpili w związek małżeński 06.09.1997 r.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w Opolu z dnia 24.11.2014 r. wydanym w sprawie o sygn. akt I RC 448/14 związek małżeński D. M. (1) i V. M. został rozwiązany przez rozwód, z winy wnioskodawcy. Orzeczenie niniejsze stało się prawomocne z dniem 08.05.2015 r.

(dowód: odpis wyroku Sądu Okręgowego w Opolu k.6-7)

W dniu 09.01.2013 r. V. M. dokonała sprzedaży za cenę 58 000 zł własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego numer (...), klatka (...), budynku mieszkalnego położonego w K., przy ulicy (...). Wymienione prawo stanowiło jej majątek osobisty, który nabyła będąc panną na podstawie umowy sprzedaży, objętej aktem notarialnym sporządzonym w dniu 12.01.1994 r. za numerem repertorium A: (...).

(dowód: umowa sprzedaży k. 47-50)

Środki pieniężne uzyskane ze sprzedaży lokalu oraz kwotę 4 000 zł z tytułu odszkodowania V. M. przeznaczyła na zakup udziału w wysokości 1/2 części w prawie własności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...), obręb L., o powierzchni 0,1410 ha, dla której Sąd Rejonowy w Kędzierzynie - Koźlu księgę wieczystą nr (...). Druga połowa

nieruchomości została nabyta przez jej rodziców K. i U. małżonków K.. Zakupiony dom był niedokończony i wymagał remontu, wobec czego zrobione zostało centralne ogrzewanie, zakupiono nowy piec. W latach 2005-2006 budynek został ocieplony. Kolejny remont w latach 2012-2013 obejmował łazienkę, kuchnię, wymianę okien i podłóg oraz instalację elektryczną. Według stanu nieruchomości wchodzącej w skład majątku wspólnego stron na dzień ustania wspólności majątkowej tj. na dzień 08.05.2015 r. i aktualnych cen rynkowych na dzień dokonania wyceny, wartość rynkowa udziału w wysokości 1/2 w prawie własności nieruchomości gruntowej zabudowanej, położonej w K. przy ul. (...) wynosi 165 500 zł i obejmuje wartość budynku mieszkalnego o powierzchni użytkowej 122,92 m² wraz z budynkiem garażowym o powierzchni użytkowej 31,79 m² i budynkiem niemieszkalnym z dobudówką o powierzchni użytkowej 90,70 m² kwalifikującym się do rozbiórki.

Nadto w okresie trwania związku małżeńskiego strony nabyły prawo własności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...), obręb L., o powierzchni 0,2553 ha, dla której Sąd Rejonowy w Kędzierzynie - Koźlu księgę wieczystą nr (...), o wartości 20 000 zł.

(okoliczności bezsporne, a ponadto dowód z odpisu ksiąg wieczystych k. 4-5, zeznanie świadka U. K. k. 57, 00:31:13-00:32:44, przesłuchanie wnioskodawcy k. 101,103 00:49:59-00:51:43,01:38:51, dowód z opinii biegłego k. 156-162).

Ponadto do majątku wspólnego małżonków należało zaliczyć także wierzytelność w kwocie 1 500 z tytułu sprzedaży echosondy do łowienia ryb marki L.. Sonda kosztowała 3 800 zł, została sprzedana przez D. M. (1) za kwotę 800 zł około 2 lat po rozwodzie.

(dowód: częściowo zeznania świadka K. M. e-protokół rozprawy z dn. 15.05.2017 r. k. 55v-56 (min. 00:03:15-00:11:01, przesłuchanie wnioskodawcy e-protokół z dnia 21.08.2017 r. k. 104 min 00:02:09:06, 00:02:09:21).

Dodatkowo w skład majątku wspólnego małżonków wchodziła wierzytelność z tytułu sprzedaży silnika zaburtowego marki S. (...) w kwocie 1 500 zł. Silnik zakupiony został w czasie trwania związku małżeńskiego. Z kolei umowa jego sprzedaży została zawarta w dniu 30.05.2015 r. pomiędzy D. M. (1), a Z. S.. Pieniądze ze sprzedaży zostały przeznaczone przez D. M. (1) na zaspokojenie osobistych potrzeb.

(dowód: kosztorys k.87, umowa kupna-sprzedaży k. 88, przesłuchanie wnioskodawcy k. 103, 02:02:06)

Łódź motorowa o numerze rejestracyjnym (...) ((...): PL- (...)) wraz z przyczepą do jej transportu została zakupiona przez D. M. (1) w czasie trwania związku małżeńskiego. Podczas pobytu wnioskodawcy na Chorwacji jednostka została uszkodzona w czasie sztormu. Łódź ze zniszczonym kadłubem została objęta umowami sprzedaży z dnia 14.11.2014 r. oraz 01.12.2014 r. zwanymi pomiędzy D. M. (1), a J. W. (siostrą ówczesnej partnerki D. M. (1), A. M.). Umowy zawarte były dla pozorów, a D. M. (1) nie uzyskał z ich tytułu żadnych środków pieniężnych. Dopiero wskutek dalszej odsprzedaży jednostki T. Ś. dokonanej formalnie przez J. W. na podstawie umowy z 31.12.2014 r. D. M. (1) otrzymał kwotę 8 000 zł z łódź oraz 2 000 zł za przyczepkę. Pieniądze ze sprzedaży zostały przeznaczone przez D. M. (1) na zaspokojenie osobistych potrzeb.

(dowód: wydruk polisy k.42-43, przyjęcie zamówienia do realizacji k. 44-46, kopia umów k. 76, 90-91, wydruk ze strony internetowej k. 77, kopia faktury k. 78,92, informacja z (...) Związku (...) k. 89, informacja z Urzędu Skarbowego k. 97, przesłuchanie wnioskodawcy k. 102v 01:20:16, zeznania świadka J. W. 00:34:26, 00:35:09, 00:36,33 k.100v, zeznania świadka T. Ś. k. 114 00:04:39, 00:08:24)

W czasie trwania związku małżeńskiego D. M. (1) i V. M. zaciągali kolejne zobowiązania wobec komercyjnych instytucji finansowych, które przeznaczone były na zaspokojenie potrzeb rodziny. V. M. posiadała w (...) S.A. z siedzibą w W. jedną pożyczkę, zaciągniętą w okresie małżeństwa i spłaconą w dniu 04.12.2006 r. Z kolei D. M. (1) posiadał w banku dwie pożyczki spłacone kolejno w dniu 03.10.2011 r. oraz 20.10.2014 r. Ostatnie zobowiązanie (...) z dnia 03.10.2011 r.

w postaci kredytu gotówkowego na remont mieszkania zostało po ustaniu związku małżeńskiego spłacone z majątku osobistego D. M. (1) w okresie od dnia 11.05.2015 r. do dnia 10.10.2016 r. w łącznej kwocie 9 415,66 zł.

(dowód: informacje banku k.63-64)

Samochód marki V. (...) o nr rejestracyjnym (...) został zabrany przez D. M. (1) podczas wyprowadzki. W dniu 08.08.2014 r. D. M. (1) sprzedał go za kwotę 4 500 zł swojej matce J. M.. Pieniądze ze sprzedaży samochodu zostały przeznaczone na bieżące potrzeby D. M. (1). Drugi z pojazdów, marki B. o nr rejestracyjnym (...) nie był własnością małżonków. Prawo własności pojazdu D. M. (2) nabył w dniu 28.11.2015 r., a więc po wydaniu wyroku rozwodowego.

(bezsporne, a ponadto dowód z: informacji ze Starostwa Powiatowego k.67, kopii umów k. 68-73, przesłuchanie wnioskodawcy k. 103v, 01:48:05)

D. M. (1) w związku z posiadanymi zainteresowaniami w zakresie wędkarstwa posiadał sprzęt wędkarski, w tym kołowrotek, wędki oraz siedzisko wędkarskie. Wędki były używane i kupowane pojedynczo w trakcie trwania małżeństwa. Po ustaniu małżeństwa D. M. (3) zabrał powyższe rzeczy ze sobą. V. M. nigdy nie korzystała z owych przedmiotów.

(dowód z: przesłuchania wnioskodawcy k.101, 104, 00:59:59, 02:17:33, zeznania świadka K. M. k. 56, 00:18:05)

D. M. (1) wyprowadził się ze wspólnej nieruchomości. W domu mieszka natomiast V. M., która jest osobą niepełnosprawną, niezdolną do pracy i samodzielnej egzystencji. Ma chorobę nowotworową. Leczy się na epilepsję i niedoczynność tarczycy. Jest osobą leżącą z uwagi na niedowład kończyn. Ze względu na zaniki pamięci matka V. M. sprawuje nad nią całodobową opiekę.

(dowód z: karty informacyjnej leczenia szpitalnego k. 20-22, orzeczenia o stopniu niepełnosprawności k. 23, zeznań świadka U. K. k.56 v, 00:25:56)

Sąd zważył, co następuje:

Wniosek o podział majątku wspólnego po ustaniu małżeńskiej wspólności majątkowej zasługuje na uwzględnienie.

Ustalenia faktyczne w rozpoznawanej sprawie zostały poczynione w oparciu o dokumenty prywatne (art. 245 k.p.c.), zeznania świadków (art. 258 k.p.c.), a także wyjaśnienia wnioskodawcy (art. 304 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.).

Zgodnie z art. 43 § 1 Kodeksu rodzinnego i opiekuńczego (dalej jako k.r.i o.) oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym. Sąd mając na uwadze całokształt okoliczności sprawy przyjął, że nie zachodzą przesłanki do zastosowania § 2 przepisu wprowadzającego wyjątek, że z ważnych powodów każdy z małżonków może żądać, ażeby ustalenie udziałów w majątku wspólnym nastąpiło z uwzględnieniem stopnia, w którym każdy z nich przyczynił się do powstania tego majątku. W tym zakresie okoliczność tę należało uznać za przyznaną (art. 229 k.p.c. w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.) i posiadającą uzasadnienie także w orzecznictwie Sądu Najwyższego (por. m.in. uchwałę z dnia 9 maja 2008 roku w sprawie o sygn. akt III CZP 33/08; publ. OSNC z 2009 roku, nr 6, poz. 86).

W myśl art. 31 § 1 k.r.i o., z chwilą zawarcia małżeństwa powstaje między małżonkami z mocy ustawy wspólność majątkowa (wspólność ustawowa) obejmująca przedmioty majątkowe nabyte w czasie jej trwania przez oboje małżonków lub przez jednego z nich (majątek wspólny). Przedmioty majątkowe nieobjęte wspólnością ustawową należą do majątku osobistego każdego z małżonków. Z datą rozwiązania przez sąd małżeństwa stron przez rozwód, ustala między nimi małżeńska wspólność majątkowa i od tej chwili do majątku objętego wspólnością zastosowanie mają przepisy o współwłasności w częściach ułamkowych i odpowiednio o jej zniesieniu (art. 31 k.r.i o., art. 50¹ k.r.i o., art. 567 § 3 k.p.c. w zw. z art. 688 k.p.c.). Przedmiotem podziału majątku, jego składników i określenia wartości mogą być tylko prawa istniejące w chwili orzekania.

Stosownie do treści art. 567 § 3 k.p.c. w zw. z art. 684 k.p.c., w postępowaniu o podział majątku wspólnego sąd ustala z urzędu jego skład i wartość, mając na względzie przede wszystkim zgodne oświadczenia samych zainteresowanych. Należy przy tym podkreślić, że jakkolwiek z art. 567 § 3 k.p.c. w zw. z art. 684 k.p.c. wynika obowiązek ustalania przez sąd składu i wartości masy majątkowej podlegającej podziałowi, lecz w oparciu o dowody powołane przez zainteresowanych. Przepisy te należy bowiem rozważać w związku z art. 31 § 1 - § 2 k.r.i o. oraz art. 33 k.r.i o., które definiują, jakie elementy majątkowe należą do masy majątkowej osobistej małżonków oraz do ich majątku wspólnego. Innymi słowy – na podstawie dowodów przedłożonych w postępowaniu sąd rozstrzyga, które z ruchomości i nieruchomości stanowią przedmiot podziału w postępowaniu, wszczętym na podstawie art. 567 k.p.c., a które nie mogą – jako wchodzące do majątków osobistych małżonków – ulegać podziałowi.

W oparciu o powyższe zasady Sąd dokonał ustalenia, które ze składników należy zaliczyć do majątku wspólnego i jaka jest ich wartość. Strony zgodnie do podziału przedstawiły składnik majątkowy, którym jest udział w wysokości 1/2 części w prawie własności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...), obręb L., o powierzchni 0,1410 ha, dla której Sąd Rejonowy w Kędzierzynie - Koźlu księgę wieczystą nr (...). Bezspornym jest, że przedmiotowe prawo zostało nabyte w czasie trwania wspólności ustawowej małżeńskiej stron, a zatem stanowi składnik podlegający podziałowi. Uczestnicy nie negowali także faktu, że nabycie tego składnika majątkowego nastąpiło częściowo ze środków pochodzących z majątku wspólnego, jak i częściowo z majątku osobistego uczestniczki postępowania. W toku przesłuchania D. M. (1) przed Sądem w dniu 21.08.2017 r. przyznał on, że zakupu działki nr (...) dokonał wspólnie z uczestniczką postępowania. W ocenie Sądu brak było podstaw do kwestionowania tego twierdzenia. Co się tyczy wartości samego prawa do nieruchomości, to chwilą właściwą dla jego określenia była chwila dokonywania podziału tego majątku, tj. chwila zamknięcia rozprawy, a to z mocy art. 316 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c. Strony pozostawały w sporze, co do tego jaką wartość przedstawia nieruchomość. Z tego też powodu sąd dopuścił dowód z opinii biegłego sądowego. Zgodnie z niekwestionowaną przez strony opinią biegłego, wartość nieruchomości według jej stanu na dzień ustania wspólności majątkowej stron, tj. na dzień 08.05.2015 r. i aktualnych cen rynkowych według daty wyceny, wynosi 165 500 zł. Taką też cenę przyjął sąd za miarodajną.

Ostatecznie poza sporem pozostawała również wartość prawa własności działki gruntowej nr (...) obręb L. dla której Sąd Rejonowy w Kędzierzynie-Koźlu, Wydział V Ksiąg Wieczystych prowadzi księgę numer (...), którą wnioskodawca i uczestniczka postępowania ocenili na kwotę 20 000 zł.

Pozostały zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazywał, że do majątku wspólnego D. M. (1) oraz V. M. należy zaliczyć również wierzycelność powstałą ze sprzedaży echosondy do łowienia ryb marki L.. Sonda zakupiona została w czasie trwania związku małżeńskiego za kwotę 3 800 zł, a sprzedana za kwotę 800 zł. Jako, że była to rzecz używana, a sprzedaż nastąpiła w okresie około 2 lat po rozwodzie zasadnym było przyjęcie, że w chwili ustania związku małżeńskiego jej wartość wynosiła 1 500 zł. Jako, że była ona wykorzystywana do wspólnych połowów przez wnioskodawcę oraz córkę K. M. Sąd uznał, że omawiany składnik majątku przeznaczony był do zaspokojenia potrzeb rodziny. Podobnie uczynił Sąd dokonując oceny prawa do silnika zaburtowego. Choć stanowił on element łodzi (również wspólnie wykorzystywanej), to jednak nie został sprzedany wraz z nią. Wnioskodawca spieniężył ów składnik po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej. W skład majątku podlegającego podziałowi wchodziła zatem wierzycelność w kwocie odpowiadającej wartości sprzedanej rzeczy tj. 1 500 zł.

Składnika majątku wspólnego nie mógł stanowić natomiast zgłoszony we wniosku uczestniczki postępowania samochód marki B. o nr rejestracyjnym (...). Nigdy nie był on własnością stron. Okoliczność ta wynikała wprost z dokumentu urzędowego w postaci pisma Wydziału (...) Starostwa Powiatowego w K. (pismo z dnia 08.06.2017 r. k.67), któremu Sąd - wobec braku dowodów przeciwnych - nie mógł odmówić wiary (art. 244 § 1 k.p.c. w zw. z art. 252 k.p.c.).

Sąd nie uwzględnił w rozliczeniu, a przedstawionego do podziału, sprzętu wędkarskiego w postaci 6 wędek i siedziska wędkarskiego mając za podstawę art. art. 33 pkt 4 k.r.i o. Wskazany w tym przepisie katalog jest katalogiem zamkniętym. Użyty przez ustawodawcę wyraz "wyłącznie" wskazuje na rzeczy, które ze swej istoty służą zaspokojeniu osobistych potrzeb tylko jednego z małżonków, a nie także potrzeb drugiego z małżonków lub pozostałych członków rodziny. Nie chodzi tu jednak tylko o zaspokojenie potrzeb niezbędnych. Z tej też przyczyny do tej kategorii

przedmiotów zalicza się także rzeczy służące zaspokojeniu osobistych potrzeb estetycznych lub zainteresowań itp., jak np. sprzęt wędkarski czy sprzęt sportowy. Majątkiem osobistym są zatem też przedmioty służące wyłącznie do zaspokajania osobistych potrzeb małżonka czy przedmioty związane z hobby (np. wędkę). Ze stanu faktycznego sprawy wynika, że wnioskodawca jest wędkarzem, w związku z czym posiadał sprzęt wędkarski. V. M. nigdy nie korzystała z tych przedmiotów. Co do zasady nie uczestniczyła również w łowieniu ryb. Wspólne z wnioskodawcą w połowach brała udział córka K. M., niemniej jednak nic nie wskazywało, by korzystała z wędek, czy siedziska należących do ojca (w przeciwieństwie do łodzi, czy echosondy). Powyższe okoliczności przemawiały za wyłączeniem tych składników z majątku wspólnego stron postępowania i ustalenia, że przedmioty te stanowią majątek osobisty D. M. (1).

Jako, że na ostatniej rozprawie głównej w dniu 21.01.2019 r. strony wyraziły wyłączenie spod podziału pralkę oraz zestaw kina domowego Sąd nie rozstrzygało o tych przedmiotach w orzeczeniu kończącym.

Za składniki majątku wspólnego podlegające podziałowi nie mogły zostać uznane przez Sąd: łódź motorowa oraz samochód osobowy marki V.. Obie te rzeczy zostały zakupione w czasie trwania związku małżeńskiego ze środków wspólnych i sprzedane przed uprawomocnieniem się wyroku rozwodowego. Jako nabyte i zbyte w czasie trwania małżeństwa nie podlegały zatem podziałowi.

W powyższym stanie rzeczy przyjęc zatem należało, że w skład majątku wspólnego wnioskodawcy D. M. (1) oraz uczestniczki postępowania V. M. wchodzi:

- e) udział w wysokości 1/2 części w prawie własności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...), obręb L., o powierzchni 0,1410 ha, dla której Sąd Rejonowy w Kędzierzynie - Koźlu księgę wieczystą nr (...), o wartości 165 500 zł;
- f) prawo własności nieruchomości stanowiącej działkę gruntu nr (...), obręb L., o powierzchni 0,2553 ha, dla której Sąd Rejonowy w Kędzierzynie - Koźlu księgę wieczystą nr (...), o wartości 20 000 zł;
- g) wierzytelność z tytułu sprzedaży echosondy marki L. w kwocie 1 500 zł;
- h) wierzytelność z tytułu sprzedaży silnika zaburtowego marki S. (...) w kwocie 1 500 zł.

Łączna wartość powyższego majątku wynosi 188 500 zł.

Zgodnie z dyspozycją art. 43 § 1 k.r.i o. istnieje domniemanie, że oboje małżonkowie mają równe udziały w majątku wspólnym. Tak też przyjął Sąd wobec braku odmiennych twierdzeń ze strony uczestników postępowania, orzekając jak w punkcie 2 postanowienia.

Przy podziale majątku wspólnego powinny zostać rozliczone wydatki i nakłady poczynione z majątku osobistego na majątek wspólny lub z majątku wspólnego na majątek osobisty (art. 45 k.r.i o.). Każdy z małżonków powinien zatem zwrócić wydatki i nakłady poczynione z majątku wspólnego na jego majątek osobisty, z wyjątkiem wydatków i nakładów koniecznych dokonanych na przedmioty majątkowe przynoszące dochód. Jeżeli małżonek natomiast poczynił wydatki, bądź nakłady, ze swojego majątku osobistego na majątek wspólny, może żądać ich zwrotu, o ile nie zostały one zużyte w celu zaspokojenia potrzeb rodziny, chyba że zwiększyły wartość majątku w chwili ustania wspólności. W myśl art. 567 § 1 k.p.c. w postępowaniu o podział majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej między małżonkami Sąd rozstrzyga także o żądaniu ustalenia nierównych udziałów małżonków w majątku wspólnym oraz o tym, jakie wydatki, nakłady i inne świadczenia z majątku wspólnego na rzecz majątku osobistego lub odwrotnie podlegają zwrotowi. Za nakłady uważa się koszty poniesione na zachowanie, eksploatację lub ulepszenie rzeczy już istniejącej w majątku, zaś za wydatki – koszty związane z nabyciem danego przedmiotu (zob. J. S. Piątowski, Stosunki majątkowe między małżonkami, Katowice 1965–1966, s. 26). Obowiązek zwrotu wydatków i nakładów poczynionych z majątku wspólnego na majątek osobisty, z wyjątkiem wydatków i nakładów koniecznych na przedmioty majątkowe przynoszące dochód (art. 45 § 1 zd. I k.r.i o), spoczywa na każdym z małżonków. Stosownie do uznawanego w doktrynie stanowiska roszczenie to wynosi 1/2 „wspólnego” nakładu, co dotyczy sytuacji, w której udziały małżonków są równe

(por. Sokołowski T., Komentarz do art. 45 k.r.o. [w:] Andrzejewski M., Dolecki H., Haberko J., Lutkiewicz-Rucińska A., Olejniczak A., Sokołowski T., Sylwestrzak A., Zielonacki A., Kodeks rodzinny i opiekuńczy. Komentarz, LEX/el., 2013).

W pierwszej kolejności odnieść się należało do kwestii dotyczącej nakładów jakie strony poczyniły z majątku wspólnego na osobisty. Nie ulega wątpliwości, że wnioskodawca sprzedał samochód marki V. (...) o nr rejestracyjnym (...) za cenę 4 500 zł swojej matce J. M. w dniu 08.08.2014 r. Powyższe wynikało wprost z informacji Starostwa Powiatowego w K.. W ocenie Sądu brak więc było podstaw do kwestionowania tego twierdzenia. Należy zauważyć, że choć sprzedaż nastąpiła w czasie trwania związku małżeńskiego, to jednak strony nie pozostawały już wówczas we wspólnym pożyciu, a środki pieniężne pochodzące z transakcji nie zostały przeznaczone na zaspokojenie potrzeb rodziny. D. M. (1) przeznaczył je na własne potrzeby (przesłuchanie wnioskodawcy k. 103v, e-protokół (...):48:05). Stąd też przyjąć należało, że kwota 4 500 zł stanowiła nakład z majątku wspólnego na majątek osobisty wnioskodawcy.

W tożsamy sposób należało potraktować środki uzyskane ze sprzedaży uszkodzonej łodzi oraz przyczepki. Bezsprzeczne było, że te składniki majątku objęte były wspólnością ustawową i sprzedane zostały w czasie trwania związku małżeńskiego. Poz sporem leżał również fakt zatrzymania przez D. M. (1) całości kwoty uzyskanej z transakcji sprzedaży. W toku postępowania wyjaśnione też zostało, że pierwsze umowy zawarte z J. W. stanowiły w istocie czynności pozorne, zaś rzeczywista sprzedaż miała miejsce na rzecz T. Ś. w grudniu 2014 r. Środki uzyskane z tej sprzedaży w kwocie 10 000 zł w całości zatrzymane zostały przez wnioskodawcę, który spożytkował je na zaspokojenie własnych potrzeb. Przyjąć zatem należało, że stanowiły one nakład z majątku wspólnego małżonków na majątek osobisty D. M. (1). W ocenie Sądu niezasadnym było stanowisko uczestniczki postępowania domagającej się przyjęcia wartości łodzi na kwotę 50 000 zł. Jak wynikało z zebranego materiału dowodowego suma ta była ceną zakupu nowej łodzi łącznie z silnikiem i przyczepką (ewentualnie sumy ubezpieczenia wynoszącej 55 000 zł) i nie odpowiadała wartości jednostki w chwili jej sprzedaży. Z osobowych źródeł dowodowych Sąd powziął bowiem wiedzę, że łódź została uszkodzona w stopniu uniemożliwiającym jej dalszą eksploatację bez poczynienia kosztownych napraw. O ile podnoszone w tym zakresie twierdzenia wnioskodawcy, czy świadków A. M. i J. W. można by uznać za budzące wątpliwości, to zeznaniom świadka T. Ś. nie można było przypisać takiej cechy. Jako osoba obca, w żaden sposób nie związana ze stronami postępowania nie miał on bowiem żadnego interesu w tym by zeznawać na korzyść jednej z nich. Opisane przez niego okoliczności związane z transakcją sprzedaży podane zostały w sposób spójny i logiczny, a Sąd nie znalazł podstaw, by odmówić im wiary. Między innym dlatego ustalając cenę sprzedaży Sąd przyjął do rozliczenia dodatkową kwotę 2 000 zł, jako wartość przyczepki do transportu łodzi – wbrew początkowym twierdzeniom wnioskodawcy, który wskazywał, że została ona sprzedana w cenie samej łodzi.

Mając powyższe na uwadze przyjąć należało, że nakłady z majątku wspólnego małżonków M. na majątek osobisty wnioskodawcy wynosiły łącznie 14 500 zł.

Odnosząc się do kwestii dotyczącej udziału w prawie własności nieruchomości zabudowanej nr 98, w tym pochodzenia środków pieniężnych na jej zakup przez zainteresowanych zważyć należy, iż bezspornym było, że przedmiotowe prawo zostało nabyte w czasie trwania wspólności ustawowej małżeńskiej stron, a zatem stanowi składnik podlegający podziałowi. Niemniej jednak przed zawarciem związku małżeńskiego uczestniczka postępowania dokonała sprzedaży za cenę 58 000 zł własnościowego spółdzielczego prawa do lokalu mieszkalnego w K.. W konsekwencji zwrotu z tej należności pożyczek przyjąć należało, że cała suma przeznaczona została w istocie na sfinansowanie zakupu połowy nieruchomości, a zatem stanowiła nakład z majątku osobistego uczestniczki na majątek wspólny.

W tożsamy sposób należało ocenić środki przeznaczone na ten sam cel, a pochodzące z odszkodowania przyznanego V. M.. W myśl art. 33 pkt 6 k.r.i o kwota 4 000 zł stanowiła bowiem majątek osobisty uczestniczki.

Jako nakład D. M. (1) z majątku osobistego na majątek wspólny po ustaniu wspólności majątkowej małżeńskiej Sąd przyjął do rozliczenia, kwotę stanowiącą łączny koszt spłaconych przez wnioskodawcę zobowiązań finansowych wobec komercyjnych instytucji finansowych. W świetle przedstawionego ocenie Sądu materiału dowodowego brak było podstaw do przyjęcia, odstępowania od ogólnej reguły, że środki uzyskane w czasie trwania związku małżeńskiego zostały skonsumowane na cele inne, niż zabezpieczające potrzeby rodziny. Stąd też żądanie rozliczenia spłaconej części

omawianych zobowiązań należało uznać za zasadne, jednakże sporną kwestią stało się ustalenie wartości nakładu. Nie budzi wątpliwości, że roszczenie każdego z małżonków o zwrot nakładów i wydatków z majątku osobistego na majątek wspólny nie wchodzi w skład majątku wspólnego małżonków, a Sąd nie orzeka o tym zwrocie z urzędu, ale wyłącznie na wniosek. Zgodnie z obowiązującą w tym zakresie pełną zasadą kontrydiktoryjności to na wnioskodawcy ciążył obowiązek wykazania jaką sumę przeznaczył na uregulowanie wspólnych zobowiązań. Ostatecznie do rozliczenia przyjął Sąd sumę 9 415,66 zł – zgodnie z dokumentacją przekazaną Sądowi przez bank.

Reasumując powyższe podział majątku przedstawiał się w sposób następujący:

Następnie jako zasadne do podziału Sąd przyjął prawo do użytkowania działki, które małżonkowie nabyli w czasie trwania małżeństwa. Jak ustalił bowiem Sąd w okresie trwania związku małżeńskiego D. M. (1) i V. M. nabyli prawo do działki nr (...) o wartości 20 000 zł – ostatecznie zgodnie przyznanej przez strony.

Wartość majątku wspólnego oraz wysokość spłaty Sąd obliczył bazując na wartości rynkowej nieruchomości ustalonej na podstawie opinii biegłego na kwotę 165 500 oraz ustalonej przez strony kwoty 20 000 zł jako wartości działki nr (...). Biorąc pod uwagę, że udziały wnioskodawcy i uczestniczki w majątku wspólnym były równe, stosownie do domniemania przewidzianego w art. 43 § 1 k.r.o. połowa z wartości składnika majątku podlegającego podziałowi (tj. 165 500 zł + 20 000 zł / 2) wynosiła 92 750 zł i taką kwotę uczestniczka postępowania winna była zapłacić wnioskodawcy na podstawie art. 212 § 2 k.c. Ostatecznie bowiem Sąd dokonując podziału przyznał udział w własności nieruchomości V. M., która w domu tym niezmiennie od daty rozwodu mieszka wraz z córką K..

Dalszemu podziałowi podlegały wierzycelności z tytułu sprzedaży echosondy marki L. o wartości 1 500 zł oraz silnika do łodzi o wartości 1 500 zł, a to w myśl zasady, że każdy z małżonków może żądać rozliczenia z tytułu zbycia przez drugiego małżonka składników majątku wspólnego po ustaniu wspólności majątkowej. W sprawie bezspornym jest, że zarówno sonda, jak i silnik do łodzi zostały sprzedane przez D. M. (1), przy czym kwota ta nie została pomiędzy stronami dotychczas rozliczona. Skoro D. M. (1) otrzymał kwotę w wysokości 3 000 zł, to przy przyjęciu, że w takim samym jak powyżej stosunku (a więc po połowie), wnioskodawca i uczestniczka powinni byli uczestniczyć w sprzedaży składników majątkowych, uczestniczka postępowania powinna otrzymać kwotę 1 500 zł ($3\ 000\ \text{zł} / 2 = 1\ 500\ \text{zł}$).

Wobec powyższego do zapłaty na rzecz wnioskodawcy od uczestniczki postępowania pozostała kwota 91 250 zł, jako różnica pomiędzy wartością 92 750 zł, a 1 500 zł.

Nakład finansowy V. M., z uwzględnieniem zgodnie przyjętej aktualnej wartości nieruchomości na kwotę 165 500 zł wynosił 62 000 zł (58 000 zł + 4 000 zł). Kwota ta została zaliczona w poczet nakładów V. M. na majątek wspólny z jej majątku osobistego istniejącego przed zawarciem związku małżeńskiego (pkt 3 postanowienia).

Do rozliczenia przyjął Sąd również wysokość należności, której wnioskodawca mógł domagać się od uczestniczki w związku ze spłatą z jego majątku osobistego zadłużenia obciążającego wspólnie wnioskodawcę i V. M.. Skoro wysokość spłaty tego zadłużenia wyniosła 9 415,66 zł, to przy przyjęciu, że w takim samym jak powyżej stosunku (a więc po połowie), wnioskodawca i uczestniczka powinni byli uczestniczyć w spłacie zadłużenia, D. M. (1) ponad swój udział wydatkował kwotę 4 707,83 zł, tę zaś winna była pokryć uczestniczka postępowania ($9\ 415,66\ \text{zł} / 2 = 4\ 707,83\ \text{zł}$).

Ponieważ nakłady V. M. z jej majątku osobistego na majątek wspólny wyniosły 62 000 zł (58 000 zł + 4 000 zł) stąd po ich podzieleniu po połowie D. M. (1) winien byłby uiścić na jej rzecz tytułem rozliczenia nakładów z majątku osobistego na majątek wspólny kwotę 26 292,17 zł. Wartość tę obliczono w następujący sposób: wartość dopłaty 31 000 zł pomniejszona o wartość 4 707,83 zł, co dało kwotę 26 292,17 zł.

Ponieważ uczestniczka postępowania nie poniosła żadnych nakładów z majątku wspólnego na majątek osobisty, a nakłady z majątku wspólnego wnioskodawcy na jego majątek osobisty wyniosły 14 500 zł (8 000 zł + 2 000 zł + 4 500 zł) stąd po ich podzieleniu po połowie wnioskodawca winien był uiścić na rzecz uczestniczki tytułem rozliczenia nakładów poniesionych z majątku wspólnego na jego majątek osobisty kwotę 7 250 zł.

Łącznie z tytułu rozliczenia nakładów do zapłaty na rzecz uczestniczki od wnioskodawcy pozostała zatem kwota 33 542,17 zł - jako suma kwoty 26 292,17 zł i 7 250 zł.

Sąd dokonał podziału majątku zgodnie z wnioskami stron w ten sposób, że na wyłączną własność wnioskodawcy D. M. (1) przyznał wierzytelności opisane w punkcie 1 lit. c-d) sentencji, a na wyłączną własność uczestniczki postępowania V. M. przyznał prawo własności nieruchomości opisanych w punkcie 1 lit. a-b) sentencji (pkt 4 postanowienia).

Tytułem dopłaty do wyrównania wartości udziałów w majątku wspólnym oraz rozliczenia z tytułu nakładów poniesionych z majątku wspólnego na majątek osobisty wnioskodawcy, z majątku osobistego wnioskodawcy na majątek wspólny oraz z majątku osobistego uczestniczki postępowania na majątek wspólny zasądził od uczestniczki postępowania V. M. na rzecz wnioskodawcy D. M. (1), kwotę 57 707,83 zł, jako różnicę kwoty 91 250 zł i kwoty 33 542,17 zł.

Postanowienie sądu przyznające wspólną rzecz jednemu z uczestników postępowania, związane jest z obowiązkiem przyznania drugiemu sploty (art. 624 k.p.c. oraz art. 567 § 3 k.p.c.w zw. z art. 688 k.p.c.), przy określeniu terminu sploty ustalonego przez sąd, o którym mowa w art. 212 § 3 k.c., a który powinien przypadać na okres po uprawomocnieniu się postanowienia zasądającego sploty. W związku z tym Sąd zasądził płatność powyższej kwoty w terminie 3 miesięcy od dnia uprawomocnienia się orzeczenia kończącego postępowanie, wraz z odsetkami ustawowymi za opóźnienie, w przypadku uchybienia płatności w terminie (pkt 5 postanowienia).

Orzeczenie w zakresie odsetek ustawowych za opóźnienie zostało wydane zgodnie z przepisem art. 481 k.c.

O kosztach rozstrzygnął Sąd w myśl zasady wyrażonej w art. 520 § 1 k.c., zgodnie z którą każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie. Sąd podziela bowiem – ugruntowane w orzecznictwie stanowisko – w myśl którego w tzw. sprawach działowych nie zachodzi przewidziana w art. 520 § 2 i 3 k.p.c. sprzeczność interesów tych uczestników, którzy domagają się podziału, niezależnie od tego, jaki sposób podziału postulują i jakie wnioski składają w tym względzie (por m.in. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 15.12.2011 r., II CZ 120/11, IC 2012, nr 11, s. 43; z dnia 3.02.2012 r., I CZ 133/11, IC 2013, nr 3, s. 53; z dnia 6.06.2012 r., IV CZ 13/12, LEX nr 1232808 SN z dnia 5.12.2012 r., I CZ 148/12, OSNC-ZD 2013, nr B, poz. 44).

W toku postępowania Skarb Państwa pokrył tymczasowo następujące koszty postępowania: 25 zł tytułem uzyskania informacji z banku, 2 476,27 zł tytułem sporządzenia opinii biegłego. Wobec powyższego Sąd nakazał ściągnąć od wnioskodawcy na rzecz Skarbu Państwa kwotę 1 250,64 zł tytułem niepokrytych kosztów sądowych, natomiast od uczestniczki postępowania kwotę 1 250,63 zł (punkty 7 i 8 postanowienia). Wobec ustalenia równych udziałów stron w majątku wspólnym Sąd podzielił sumę kwot 2 476,27 zł i 25 zł na połowę otrzymując kwotę 1 250,635 zł. Niemniej jednak Sąd uznał, że to wnioskodawca jako strona inicjująca postępowanie w sprawie, może ponieść wyższą (o 0,01 zł) kwotę tytułem uiszczenia niepokrytych kosztów sądowych wypłaconych tymczasowo z sum budżetowych Skarbu Państwa.

Postanowieniem z dnia 02.03.2017 r. (k.24) Sąd ustanowił dla uczestniczki postępowania pełnomocnika z urzędu. Jego wynagrodzenie winno więc zostać ustalone stosownie do wartości przedmiotu sprawy zgodnie z § 10 pkt 8 w związku z § 8 pkt 7 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U.2019.18). Wobec powyższego wynagrodzenie adwokata winno wynieść kwotę 3 600 zł (7 200 zł /2) powiększoną o należny podatek VAT (23% z kwoty 3 600 zł), czyli łącznie 4 428 zł (pkt 9 postanowienia).